

Planbureau voor de Leefomgeving

Lerend beleid

VSO congres

Lisa Verwoerd en Eva Kunseler

Opzet sessie

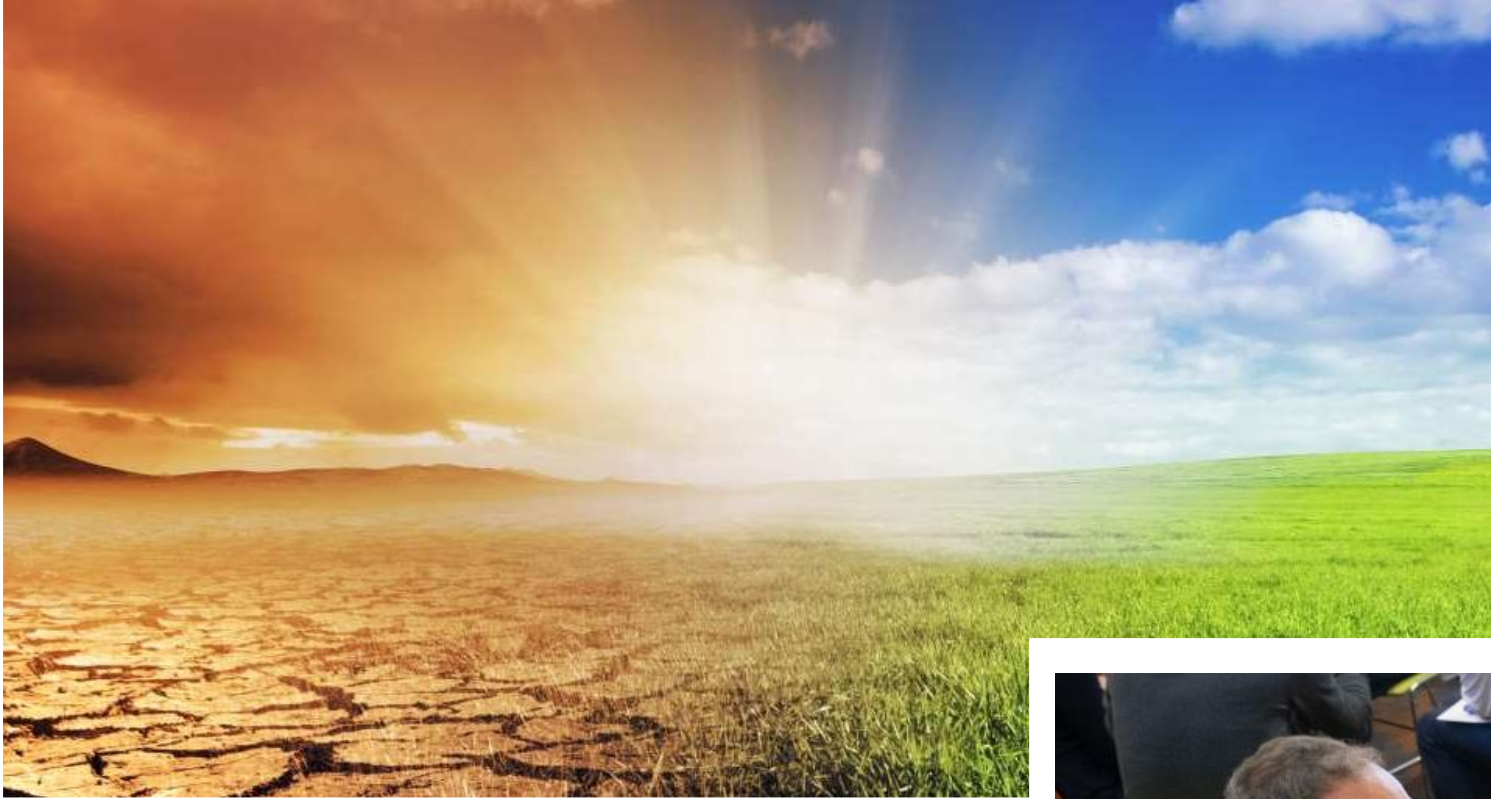
DEEL 1

- › Leren van ervaringen

DEEL 2

- › Leren organiseren

Eva Kunseker

"Ik heb het nog nooit gedaan,
dus ik denk dat ik het kan!"

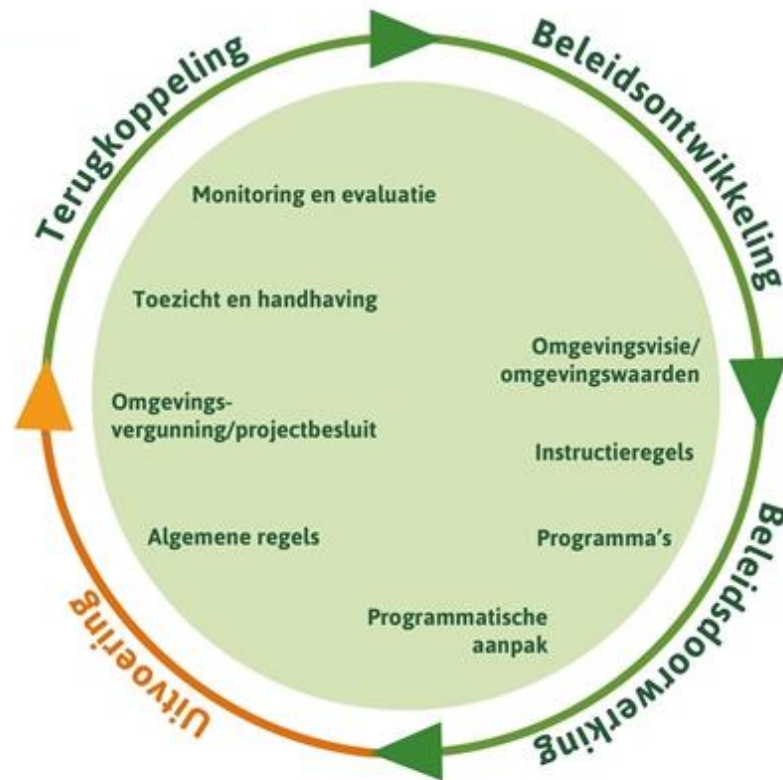

*'For the things we have to learn
before we can do them, we learn by
doing them.'* - Aristoteles

Klassieke blik op leren in beleidscontext

- > Scheiding denken - doen
- > Leren = afrekenen/verantwoorden → negativity bias
- > Leren wordt uitbesteed (wetenschap, consultancy)

Reflexieve blik op leren in nieuwe beleidsconstellaties

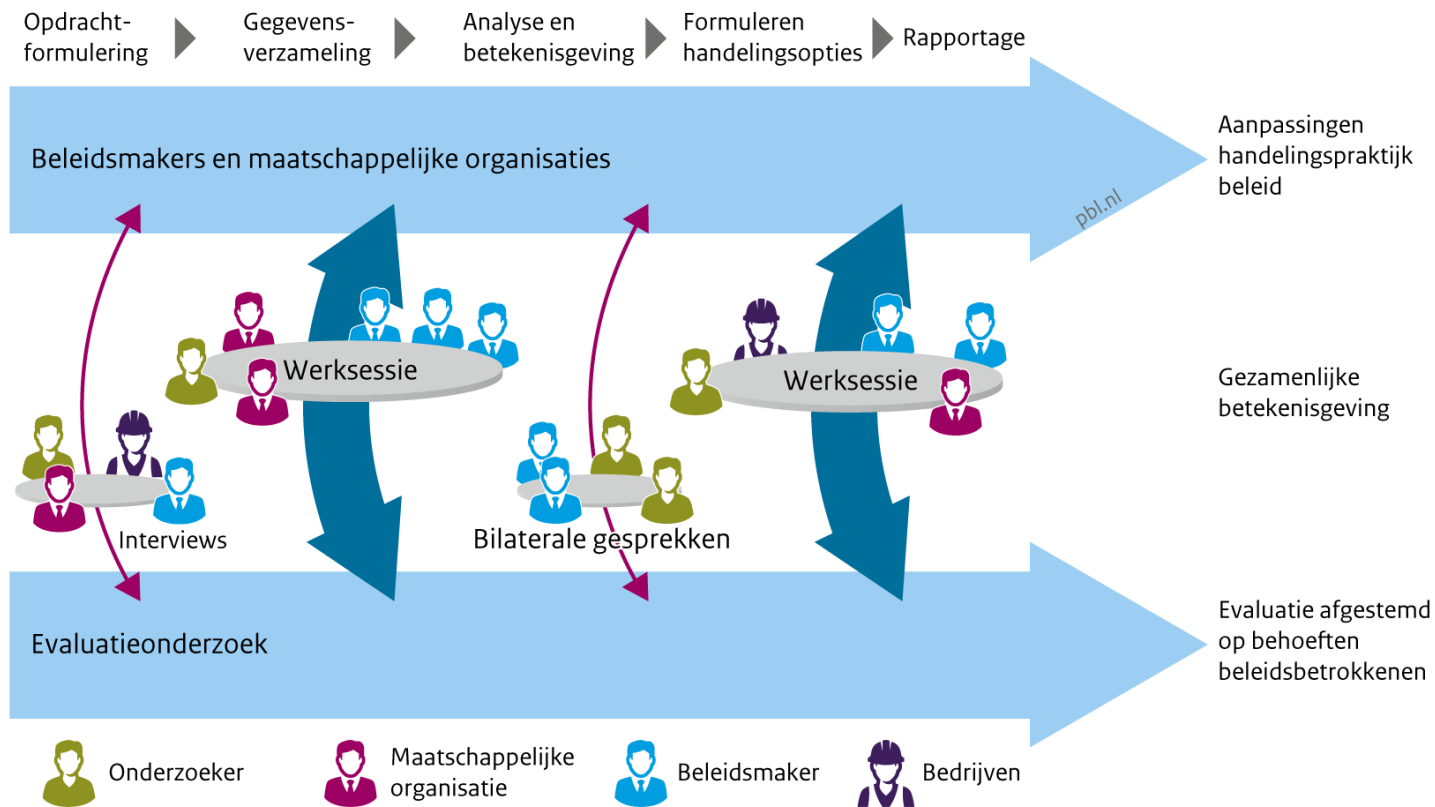

- › Denken $\leftrightarrow$ doen
- › Leren = uitproberen
- › Leren = multi-actor (interbestuurlijk, maatschappelijke stakeholders, wetenschap, consultancy, burgers, enz.)

Lerend evalueren als instrument

Lerend evalueren in de praktijk

Bron: PBL

The Reflective Practitioner

**How Professionals
Think in Action**

Donald A. Schön

Leren kun je leren

- › Neem de tijd om terug te stappen uit de 'doenmodus'
- › Ga bij jezelf na waarom je dingen doet zoals je ze doet
- › Durf je eigen aannames en die van anderen ter discussie te stellen

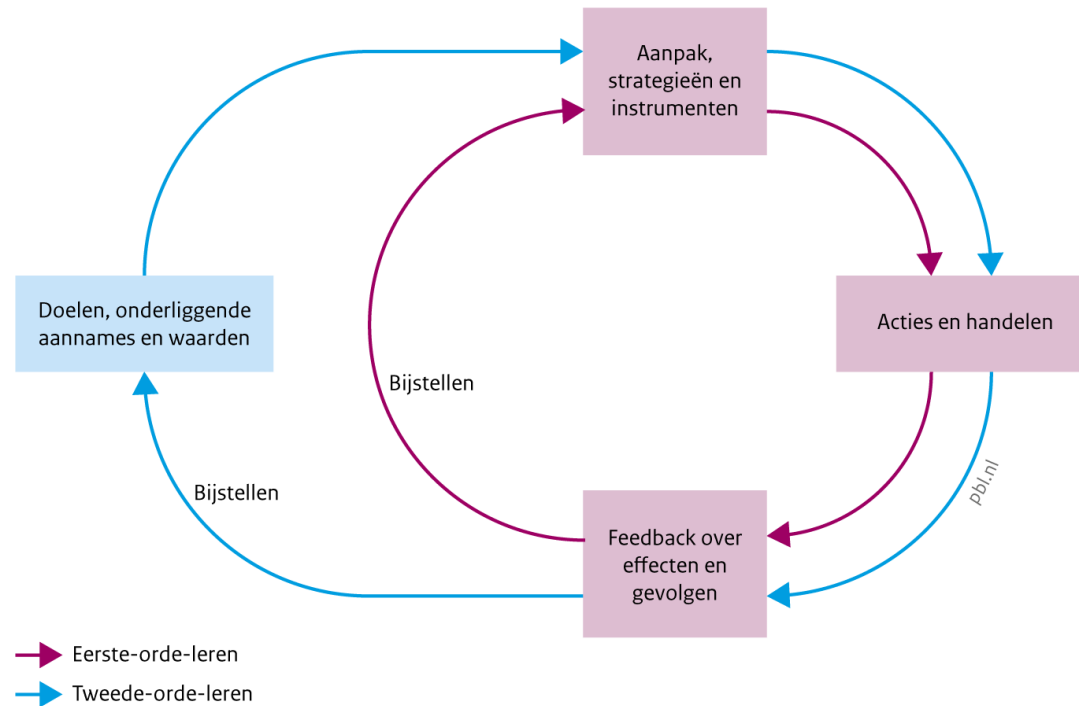

Aan de slag in trio's – 15 min

- Doel: naar eigen praktijk kijken vanuit lerende lens, vanuit positieve of negatieve leerervaring
- Aanpak: Verdeel de drie rollen.
 - Rol 1: Leerervaring vanuit werkpraktijk inbrengen (positief of negatief)
 - Rol 2: Interviewer/ reflectant: kom tot de kern komen van de leerervaring. Bijv:
 - *Wat gebeurde er; wat maakte dat het leerzaam was?*
 - *Heb je/jullie er voldoende uitgehaald?*
 - *Welke verandering bij jezelf/jullie samenwerking/organisatie(s) heeft het teweeg gebracht?*
 - Rol 3: Observeren en luisteren tijdens gesprek en teruggeven wat je opvalt (+ tijdsbewaking)

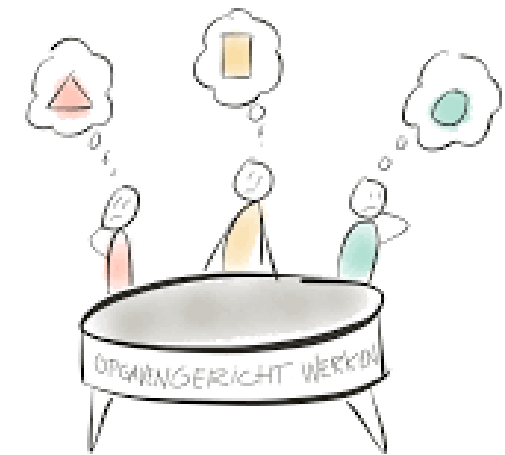
Leren organiseren

Leerprocessen bij beleidsontwikkeling en -uitvoering

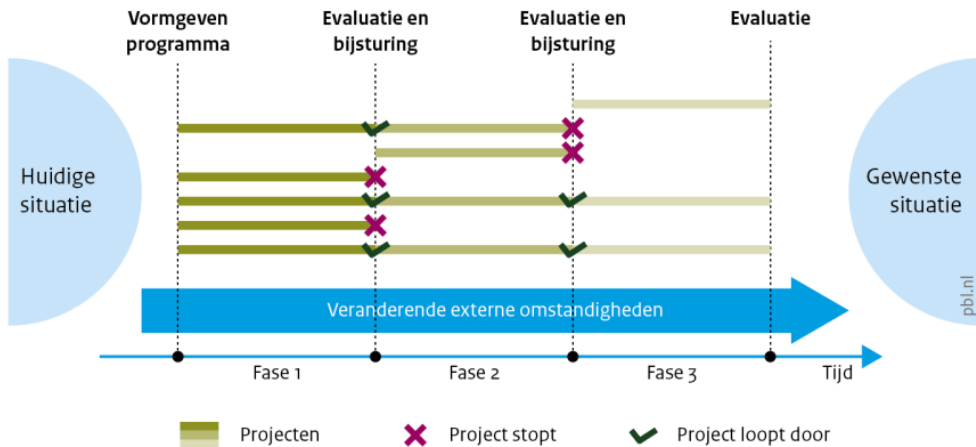
Bron: PBL

We kunnen leren in ons voordeel benutten door het explicieter te organiseren!

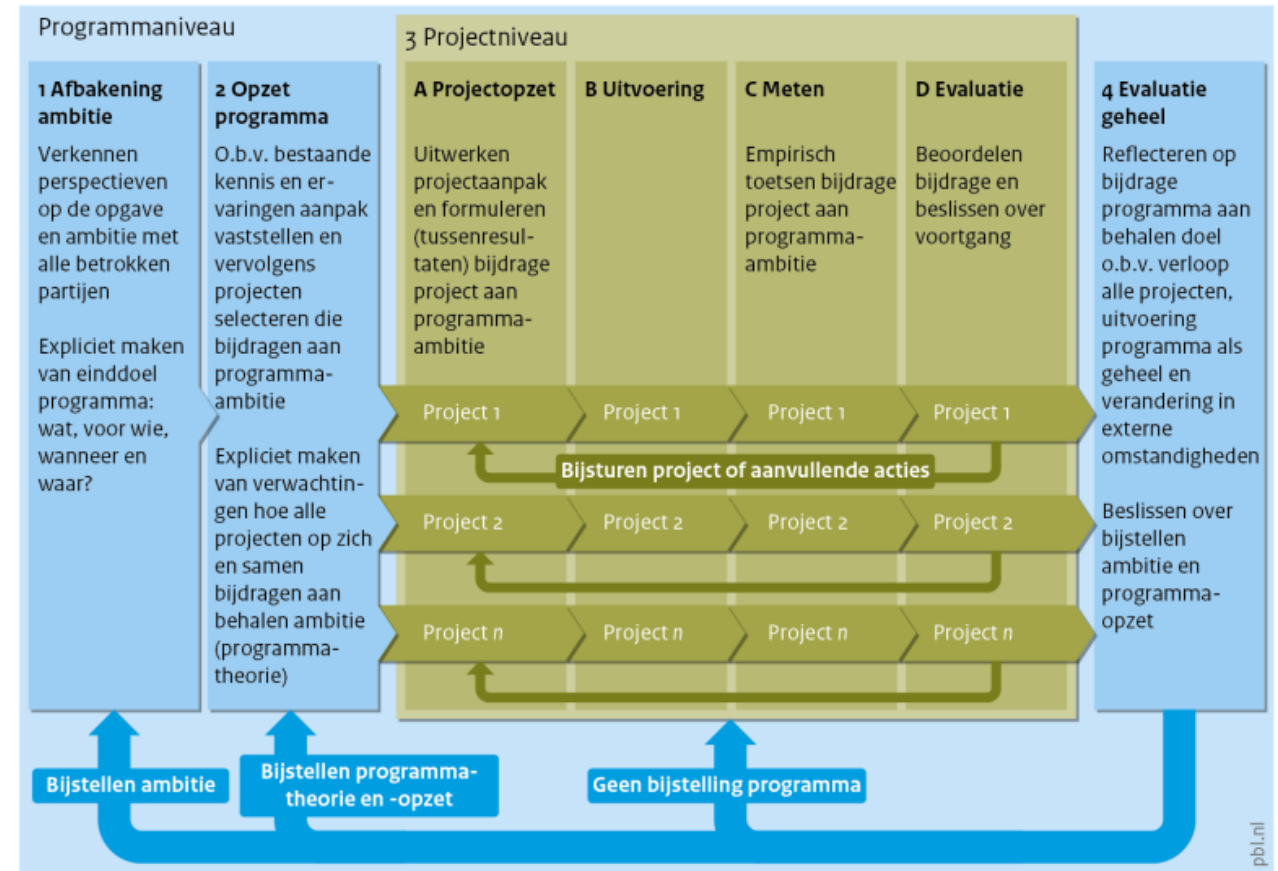

Lerend

Beleid adaptief en lerend vormgeven

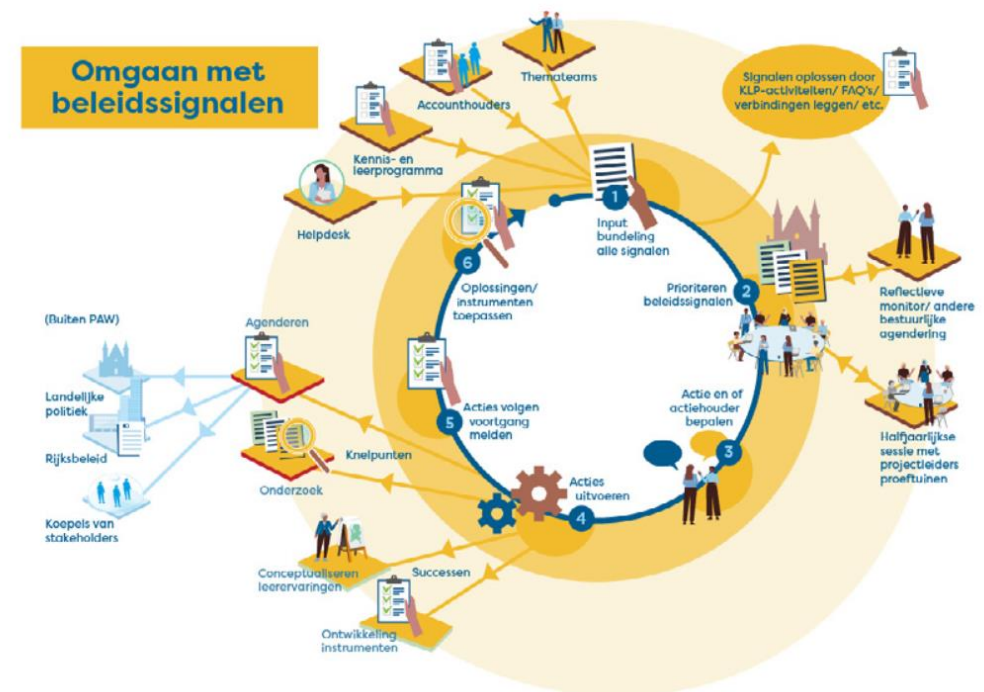

Adaptief

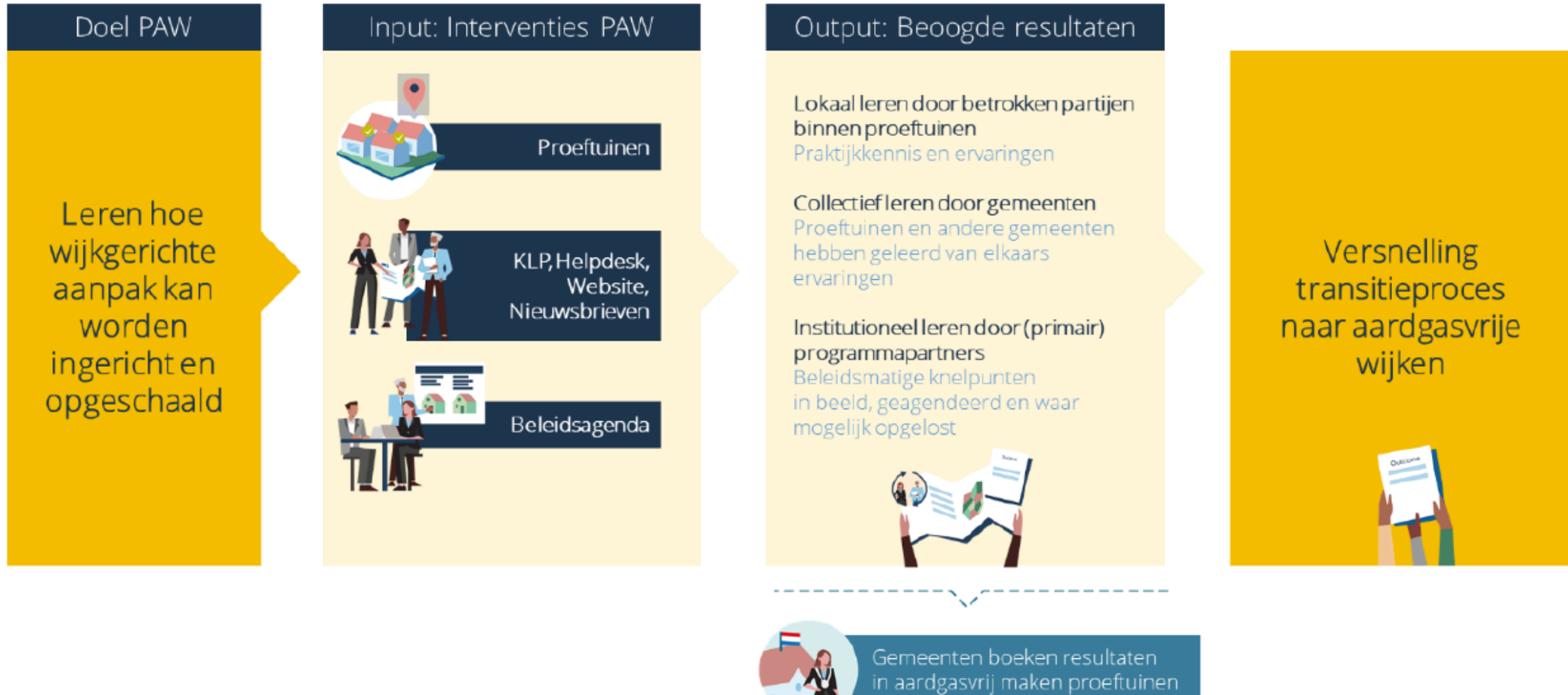

Een leersystematiek ontwerpen (NSOB&PBL, 2020)

- › Benoem waarover geleerd kan worden
- › Benoem hoe het leren vorm kan krijgen
- › Benoem wijze waarop leren onderdeel kan worden van het netwerk of eigen organisatie

Theory of change als basis

Leren in politiek-bestuurlijke context

- › Uitdaging om leercultuur te creëren, terwijl verantwoording op resultaat dominant blijft
- › Leren is nog geen onderdeel van organisatiecultuur en vakmanschap in overheden
- › Voorbeeld: ARK reactie (2019) op voortgang PAW